

af Nævninger lægges i Administrationens eller de dømmende Myndigheders Hænder, tror jeg ikke, at en saadan Retsplejeordning vil kunne vinde Befolkningens Tillid, og det er dog derom, det gælder.

Nu er der imidlertid gjort saa mange Forsøg paa at gennemføre en Retsreform, at det maa anses for nyttigt at fortsætte Forhandlingerne paa samme Grundlag som det, hvorpaa Folketinget tidligere har ført Forhandlingerne om denne Sag med det andet Ting. Og skønt indeværende Samling er saa langt fremskreden, at det vil være vanskeligt at gennemføre denne Sag i Aar, vil jeg dog anbefale, at der endnu gøres et virkeligt Forsøg paa at løse dette vigtige Spørgsmaal — hvis det kan ske paa et for Folketinget acceptabelt Grundlag.

Deuntzer: Det er nu snart 60 Aar siden, man begyndte Arbejdet paa en Retsreform og en Opfyldelse af Grundlovens §§ 71 og 74, og endnu den Dag i Dag er det ikke lykkedes at faa en saadan Reform gennemført. Det har ikke blot i sig selv gjort megen Skade, at vi saa længe have maattet beholde en Ordning af Retsplejen, som fra mange Sider erkendes at lide af store Mangler, men det har tillige virket skadelig derved, at det har standset saa mange andre Reformers, kort sagt Ikke-Opfyldelsen af Grundlovens Bud har haft en uheldig Indflydelse paa mange andre Emner.

Jeg kan derfor ikke andet end anerkende, at man fra Regeringens Side, da de hidtil gjorde Forsøg paa at vinde frem have været haabløse, har begyndt paa et noget andet Grundlag. Jeg vilde ikke kunne synes derom, hvis man i dette Forsøg, som nu gøres, eller i dette Grundlag kunde finde noget, som var stridende mod Grundloven. At det derimod muligvis ikke giver Opfyldelse af alle de Løfter, Grundloven indeholder, eller ikke opfylder dem fuldt ud, vil jeg ikke i og for sig anse for at stride mod Grundlovens Ord eller Aand. Jeg vil derimod ganske vist anse det for umuligt overfor Grundloven at indføre en Lovfæstning af vor kriminelle Retspleje uden at indføre Nævninger. Og det er en Mening, der, saa vidt jeg ved, og jeg tror, det er rigtigt, har været delt

og endnu deles af næsten alle kompetente Jurister. Jeg erindrer bl. a. tydelig, at afdøde Justitsminister Nellemann lige overfor Fristelser til at fremføre en Retsreform, hvor Nævninger ikke vare optagne — Fristelser, som for Resten ikke kom fra Proceskommissionen, hvoraf jeg havde den Ære at være Medlem —, med megen Styrke erklærede, at det vilde han aldeles ikke gaa med til, og det vilde ingen Justitsminister nogen Sinde kunne gøre. Jeg mener derfor, at en Drøftelse af, hvorvidt Nævningeinstitutionen er heldig eller ikke, ligger slet ikke for, det kan ikke drøftes.

Men for dog maaske at bortrydde nogle af de Tanker, der kunde fremkomme derimod, skal jeg bemærke, at det er ingenlunde saaledes, at man fra fremmede Lande, hvor man har Nævningeinstitutionen, kan fremføre Vidnesbyrd, som have noget at sige, for, at Nævningeinstitutionen skulde være uheldig. Hvis man vil gaa efter enkelte Stemmer, vil man virkelig ogsaa finde Røster, som erklære alle Institutioner for uheldige. Det vil saaledes ikke være ubekendt, at der er Røster, som anse Militærmagten for uheldig, og lad os sige Kongemagten, og lad os sige Diplomatiets og lad os, for ikke at være ubeskedne, ogsaa nævne Rigsdagen. Men jeg maa nok spørge: Hvad betyder det, at noget saadant siges? Det betyder ingenting. Man kunde, naar man vilde, utvivlsomt finde lige saa mange Stemmer for disse Institutioner. Det vigtigste for mig er egentlig ikke de enkelte Stemmer fra Juristernes Kreds, thi det høje Ting har vist set, at Juristerne i deres Fag næsten altid ere meget konservative. Og det er egentlig ikke saa underligt, thi det er paa dem, Ulejligheden falder. Men det, jeg lægger Vægt paa, er, om man fra Folkets Side hører Vidnesbyrd om, at man anser Nævninger for en Institution, som man anser for forkastelig og helst vilde se afskaffet. Men det kan man aldeles ikke paapege. Naar man upartisk vil undersøge Sagen, vil man finde, at Folket selv, den store brede Almindelighed, er meget vel tilfreds med den Garanti, Nævningeinstitutionen giver. Jeg hører ikke saa sjældent Folk tale om — det er nærmest sagt halvt i Spøg, men der ligger dog en Tanke bagved —, at naar de havde